

ACC. N:R M. 14226' 1-18.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Småland* Upptecknare: *J. L. Svensson, Råstorp*
Härad: *Sunnerbo* Berättare: " " "
Socken: *Heimeryd* Berättarens yrke: *f. d. hem. ägare*
Uppteckningsår: *1956* Född år *1869* i *Heimeryd*

Emigration. s. 1-18.

LUF 103

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M.

14226:1.

Emigration

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf 103

Emigrationen började väl något på 1860 och 70 talts annars det
ökade det rätt så mycket än efter en ständigt ökning På 70 talts
annars det var det rätt många här som reste till Amerika. Men på 80
tal var den största emigrationen här Och så började en och annan
komma hem som varit där några år och talade om för andra och
vännerna om förhållanden och livet där Och när de reste till och fick de
stort sällskap med sig största delen var de omkring 20 års ålder många
under med ett par barn reste de inna de kom inna i vännediktens som
väl varade till deras utträskningen Och de som reste först skrev hem
till andra och vännerna hur mycket bättre det var i allting mot
här hemma var den tiden var deras tiden där Ingen kan väl undra
om det kom tankar på att resa till Amerika. Men så som stod högt
bland amerikanerna och för det ännu ^{andra} många nationer och folk
Der var rätt att få arbete i alla yaker och god betädning och i genomtun
sen den vanliga var 3 kr 70 öre för dotter här ønske pengar till sina bönder
här i sin knapliga ålder med skuld på sina hemmen några år i
Amerika betalte sin skuld och blev välberga för hela livet
men Det blev rätt för summan skicka pengarna från Amerika hit

ACC. N:R M. 14226:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND.

2.

Andra åter kom hem om några år och realiserade sitt löse och fastighet och tog familjen med och reste till Amerika för att bosätta sig där. Kunde de inte sälja sitt hemman så lämnade till någon dockhörig som fick sälja så fort han kunde och det gick alltid. De som var något kunniga och händiga i snickeri och byggnad hade väl sina förtjänster framför direkt jord och grovarbete. Men även många av dem kunde göra sig goda kapital och ha det bra här hela livet. Bland ynkarna av männen var väl Skräddare med det bästa här näst så män bodde tre bröder skräddare var de alla. Den äldste reste först och som och var några år och kom hem och sådde korn och att och tog familjen med och bosatte sig i Amerika. Och likaså den andra gjorde det samma. Den tredje yngste var två år gammal och husbarn och blev skötte hemmet. Hemmet sålde han inte men han var hemma men hade autism och sålde dödsboet och hemmet såldes sedan av ankörig. De båda yngsta byggde om husen på sina sina ställen men de var hemma mer och sedan till Amerika och bosatte där de äldre än döda för flera år sen. Några av de yngre med men några lever och varit hemma här och bekräftat på bekanta

Aldersgruppen av män som reste ensamma av ekonomiska orsaker
var vid 30 och 40 års ålder. äldre var inte många reste som inte varit
der för. Det var den tiden, vandrigheten, utflykter, arbete, kungärdar &
kustarna från Prudens Tolmen, det var många ibland, om söndagarna
det var rätt ingen, by utan några små till ekonomiska, somliga många.
Det var här den tiden, adrian, tolkning från folk, var skulld, vad
alla de fått sin utkomst här i de svåra tiden som var här då.
Tänkt hur mycket pengar som kom hit från Amerika och för ännu
Ungdomen som reste för 20 års ålder och därefter var de mest största
dessa hade anhöriga att komma till och fick fina platser i Måltja
mångfamniga några skolor, men vi kan inte tänka en vad skilnad
det är här i måltja mångfamniga ^{och} Stanna de på sådana
platser till de blev gamla och inte orkade vidare utstå för gå i
göra något vad de orkar med och ha sitt goda sundhet så
långt de lever, en känner flera sådana. Men de måste gilla sig och
besätta sig med det stora Amerika och många är de som reser till
sin hemort här i Sverige. Har de varit i Amerika och till 10 år
är och träskarna och skott sig kan de besätta var de vill och ha det
här

Och många äro de som varit i Amerika och kommit till hemorten
och köpt gårdar och bliv de bästa jordbrukare. Det är väl ingen by
här nu utan någon varit i Amerika, somliga få ha personer. Och inga
familjer utan att de ha några anhöriga och några släkt och bekanta
der. Har sjätte flera stäktingar de som varit der komma hem igen och som
bo där och äro döda där. Grävar hade varit i Amerika två vänner
och hade gård och familj här hemma. Det var inte vid det trivligt
arbetet för den som rest eller för den hemkomna. Hustrun och barn
fick sköta om gård och hemmet bäst de kunde och det fick förfalla.
Men det var nödningarna för bönder som hade skuld på sina gårdar
den tiden. Eller ut på någon sorts handel på vintern någon extra
inkomst utom jordbruket var nödvändigt om de hade skuld på
sina gårdar här på orten. Vid 1880-tal att detta verkade på den upp-
rätt ungdomen var naturligt och den tiden började många alla ha
stäktingar och anhöriga i Amerika och brukade med och hörd
tiden och förhållandena der och i jämförelse mot här blev det emigrat-
tionssifer. Phanna resan var lätt och fanns de som inte lätt för att
skaffa resprångar så hade anhöriga som skickade biljetter eller prångar

Och så skriva till affäret för linjen de annade resa och där kom fort
svara när båt gick och de skulle infinna sig för resa och pris för
olika klasser. Men var det Svensksamvårdande Tidningar från omsträ-
dan till bekanta här. Och så började en och annan komma hem på
besök som varit där några år när de sist tillbaks fick de stora sät-
skap med sig. Pappan som födrades var Upplysningsarbete (A. H. S.)
Hälsens och Frälsningsarbete från Pastorämbetet i församlingen var det
enda som födrades från sin hemort. Det fanns väl de som inte kunde
de få då och gick för dem med den tiden. Första emigrationen
här i Sverige var väl Småhand och Vårhand och mer och mindre
över hela landet. Senare delen på 1800-tal Men på 1890 och fram till
1900-tal har också många kommit hit tillbaks och borat sig här.
Min hemstaden börjat komma och goda ekonomiska förhållanden
och de ansåg kunna bo där de helst önska på äldre dagar vända
många tillbaka till gamla Sverige Och tänker en på de första
svenskarna som rest till Amerika först hur barbart resan var med
den Segelfartyg som då användes det tog flera månader Och när
när de kom dit i de vilda väderna fick ganska

De som inte hade några att vända sig till utom till på egen hand
fisk ^{stas} sig mer. De fick vist jordområde gratis men de fick inte några
anspråk på lott. Vad det gällde bekändigheterna och möja. Många
bodde i jordkajor flera år och de vilde som de hade knöt sig för
jämte. Men det gick bra för de måste som en kammur till de är
att många här från trakten. Många blev färdiga och
maktiga män och bra det bra. En del reste in till Karleby
här från orten en bar många där och som varit hemma på
bänk. Många som en kammur till som ansågs för efterbarn och
sjätte här kunde ta sig ut och få det bra där somliga kom hit och
hade goda kapital med sig andra bosatte sig här. Många var
var de som skaffade sig jordområde och blev färdiga. En kan
tänka sig att det var bryderi men det har gått bra för de må
ste arbeta. Och när de kom sig för och blev äldre skrev de brens
till yngre anhöriga som fick komma och ta över deras egen
dömda lott och häftet och blivit maktiga män en del och
kammur många sådana det blev skilnad eller för de äldre
kassignationer var en framgång för Sveriges folk kunde här.

ACC. N:R M. 14226:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND.

7.

hunnas och där ute om en tänker på hur mycket pengar som
kommit hit från Amerika och där tiden när så många reste
kost hörför det märktes inte vidare ute på landsbygd där järn
fört mot nu när de yngre drar sig allmänt till städerna och sam-
hället men det kommer väl förändringar även på det område
om världen kommer att stå. Det var inte underligt det blev
emigrationslust ibland de yngre när de hörde av anhöriga och
betrakta som var där. Men hem och Taback om förhållan-
den där och de var den tiden ^{här} där var lätt få arbete i alla yrken
mat och kläder var mycket billiga inga skatter var fräga om
den av arbetare den tiden. Men tiderna ha förändrats väl lika
mycket där som här. Här hunnas i Sverige har ju förändrats till det
bättre i allting på sinare är mycket väl värt för arbetare och de mindre
bemedlade genom Pensioner som tillkom här 1914 och är inte många
som ruser håller nu. Bland de äldre som reste och inte ämnade bo i
sig där var många som aldrig lärde sig engelska språket riktigt.
De var mest bland svenskar och kunde ta sig fram ändå om de inte
^{kan} förstå språket så förstod de ändå så mycket så de redde sig

Men de yngre var givet de lärde sig engelska språket i både tala och
skriva. Många gick i skola först när de kom dit där var avskola
som många gick på första tiden när de kom dit och kunde ändå
ha arbete på dagen och dagtid. Ett häffert med några där ^{så} där var
det varliga som de tog med sig. De som reste hela familjen blev det
ju mer att efter som hur många de var. Avskedsfäst var mycket vanligt
för resor med anhöriga och vänner. Han själv varit med på många
sådana genom att ha många släktingar som rest till Amerika.
Många som kom till sig där och många som kommit hit igen och
stannat här för hela livet. Första festen var när de varit där för och
kommit hem och så var om igen och många med familjer. Och var
de ensamma fick de jäsna flera i sällskap. Vad som gälde var den
mer betydlig för än vad den blivit på senare tid. Det har föränd-
rats och förbättrats alljämt. Det tog mycket längre tid och bekännare i
alla former. De som reste för 30-40 år sen och reser nu på senare tid är
är det inte något lik sig kan de tala om som reser nu. Det har nu
blivit så vanligt med svenskar kommer hem på besök som varit
borta i 30-40 år och arvar och mördr. Och många arvar med flyg

ACC. N:R M. 14226:9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

9.

Och det går ju på dygnet till Amerikas härifrån Hammaras den Emigre
tionen ligger rum här på orten var Göteborg Malmö och Helsingborg
och till järnvägsstationerna var det Helsingborg på landsbygden för inläm
Bilar blev åtminst Och för var varit de mest genom Englands dit
förändring de tiden de kunde få ligga över der flera dagar ibland
jag och en kamrat var en gång i tillfälle i Göteborg att ja se en Ameri
kaångare gå ut från hamnen där Det var en upplevelse o vad folk
der var och ett omfattande och somliga gått och andra sjöng och
folk i alla åldrar Och när de signalade första gången höjdes de
då på sig och sjöng de som skulle med båten och de som skulle stanna
hemma Och så signalade den andra gången och efter den Togs bryggan
upp Och en stund tredje signalen då den ut och det dröjde
inte länge för än en inte kunde se den Och det så vinkande från
båda hållar så länge den syntes det var senaste åren på 1800 tal
Från hamnen eller sovrum var inget att göra och för de mesta var det
den förmiddagen både för dem som reste och för dem hemma Det blev en
sukmadik hemmet men när de sen fick höra de var lyckligt komma
i land gick det mest över och blev fort och både hemmades

ACC. NR M. 14226:10.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

10.

På de sista 30 åren har det varit bröck av släktingar och bekanta från Amerikas Kustprovinser och Stankover Banta Kolumbias invid Stilla havet. En kassas rest 1893 var 19 år rest till en moster den fink arbets hos Byggnadsstern och gick samtidigt på aftonskola hur länge han var den var två eller tre år Banta som in till Alaska och gjorde vad många tusen dollar. Men resten sen till Vankover en ny stad vid Stilla havet. Den började byggas hus och köpte jordområde och staden gick framåt fort och det var stor frågan efter hus så husen såldes innan de var färdiga. Och hade många arbetare och där det stort. Här bodde han sig och gifte sig med en Israëlsänning från Västerrik. Han var hemma här 1925 hade far och två systrar som då hade om en är nu döda alla. Han var hemma här tre månader hade hustru och en flicka 19 år med. Var en tid i hustruens hem och ^{resten} vistelse mycket var i Stokholm och flera städer här i landet men var i huvudsak hos far och systrar som hade jordbruk och var förmögna. De gjorde omvägar i flera land både på resan hit och tillbaka. De hade bekant sig för en hustru hade de i många söner som drev rörelsen. Han hade två och frångångit.

Det hade jag varit bryderi och bekymmer många gånger Handla
de med fastigheter äfven handelskuls som han tyade ut och hotade och
egendomen hade lagt i hvar Lyctorn var också inom i Paris när de reste de
var i vänt hem med och mycket var vilken innan han reste första gången
var på kallas i hemmet där för att vara och var mycket folk Men med så
gar en människas liv rätt så fort över han var inte mer än 59 år
när han dog Drottningen är också död men de hade fyra söner och en dotter
De söner alla sig ut så vidt öfverligt och ha goda framgångar blinda
inte tankar på att komma hit för att bosätta sig Men sara
har blivit höja på senare även med dem både här i Landet och andra
handa Det är nu varje år många Svensk-amerikaner som är hemma
och hjälpa på en sommaren De flesta av dessa reste i ungdomen
emellan 15-20 års ålder Det var näst varit att de hade nära
antränga att komma till och då var det inte svårt De blev väl
bemötta i alla former rekommenderade bra platser i olika yskan efter
lust och kunnighet För dem var varit de gick i skola i början
där var gott om aftonskolor som de gick på och hade mycket av
heta livet Och de hade inte så stora fördringar i början

Och de fick arbeta och dagarna samtidigt och med Tanke på hur de
hade det där den tiden och ungdomslivet i blodet så blev det denna
delust lust och goda utsikten för livet. Första delen pojkar pojkarna hade
använt att få platser på fabriker och bli förmän och komma upp sig
i god ekonomisk ställning rätt så fort och få det bra ståndet på bygg-
nadsarbeten och blev byggmästare och hade många arbetare och det gav
kora de som där det stort många är blev maktiga och förmögna som
känner till många de som höll på i många är både i staterna och
kungen bort Och ibland fick de platser i miljonärsfamiljer
eller på fabriker olika steg Och så många var de som gifte sig väl de
måste och svenskar gifte sig med svenskar och några med andra
franska folk och berättar sig bildade familjer och förökade sig rätt fort
Och yngre uppstod faders platser och gator där det likasom här i
här det En har hört tal om att i blåk ägar är hälsat av folket svenskar
eller från svensk börd Och i Panskränna är många svenskar som
känner både yngre och äldre En var husstens farbror och farbror
satta Och i staterna är vid svenskar över allt Och på landets är
många svenskar som har förbrutit de första svenskan

som tog stygn i ordens äde och bildade jordsbruk är bröda min så har
de varit eller anköriga som tagit arbet efter den Konstantin från
den som ruste upp i ätt och nog ätt så regelbundet mästmästare skötning
ar och vännen emellan i vänligaste fall efter framkommit särskilt för
stärkt tid och vände blivit något kunniga med det som de var det
jämna bra och drog flera till sig jag har många skötningar i
stämman som fört i ätt flera döda och andra kunniga
och döda här Och husstämman hade Farbror och Fäster den de ruste
i många år för 20 Farbror var kunniga vid 23 års och tog Fästern med
sig Fästern har inte här sin hon ruste En syster har vi med henne mor
och fem och femtio söner och döttrar och hantverkare 23 stycken där är i
alla åldrar den är rätt och trevlig man som är i Fästerns hantverk
hade en syster som ruste 1887 var då 13 år var kunniga på brödet när
då är 95 och andra gång 97 gifta sig sen och bosatte sig dog 53 En
syster som ruste 14 varit kunniga på brödet 3 gånger sista senast 51
och var då kunniga Trä är och hade då fyrtio 72 år ogift Farbror hade
en syster som var kunniga här på brödet 50 Går har varit varit redaktör
kretsökar och god kontakt för jämt och på ^{smått} ^{smått} har det varit på

ACC. N:R M. 14226:14.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

14.

Så kan bra att ha goda bekanta, ankare och vännar i Amerikas de
svåra. Kaffe tiden här de sände oftast kaffe hit och det var mycket
välkommet den tiden med kaffe burkarna, godt kaffe. Och de som
kom hem på besök hade alltid gäster olika slag och mycket med
sig var mest i kläder och för damer och blisar Och sände hit
lik gäster att smulskallat. Och härifrån sändes också saker dit till
släktingar och ankare. Flungjorda arbete i och stökning, vickning och
störd arbete värdesades högt från vännar och bekanta. Bland övriga
kunne nog vara mycket beaktligt för ibland när det blev
storm när det var varken värde och de kunde vistas på däck och
såra smulskallat var det ingen nödhjelp så kunde en få höra tal
om dem som varit med när det blivit storm och då blev det nöd
och värde och befäringar började fästbinda att löst och brömsa bör
jade gå över däck. Och Propellerna kom även rakt ut mellan bröms
na och därav föfärligt. Och många sjöfolk de inte visade om sig och
befäringar började bli nöddädda de var det inte beaktligt på sjön.
De svenskar som kommer på ^{fröte} skansen inte så länge eller så är det män
ga som stannar och besätter sig här på ålders dagar.

ACC. N:R M. 14226:15.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

15.

De som bosatta sig här är det mest samtliga de äro som sigat är
jorbruk och afjörnsörskan i Staden eller samhälle. Sen jorbrukare
blir de jorarna de bästa här. Här både med det och med en goda ins-
ta från utlandet. Amerika och Emigrationen är något som hjälpt
från. Gärnings folk, mycket på hundar är en här från främst alla
goda sidor av bra folk och de som skött sig väl. Men det har varit
skosaker med som antingen kommit tillbraks och inget vidare gjort
eller stannat där i arbetet i Amerika underhåller inte staten. Men jag
som det blivit här på senare tid. Här de inte kunnat spara i ungdomen
så har de det svårt där på åldern där. Här de plats och inte sköta sig
till. Beträffande så är det beträffande jag. Och det är också de som har
föräldrar här och även de har det svårt och har dem till sig där och
försörja dem. I Kalifornien har jag släktingar som har jordbruk och driver
det stort. En som varit vid 12 års och reste dit in och har haft stor farm
derinne var han när för 8 år sen hade då övertämnat den till en
högare han var då 80 år. Frånarna derinne och väl i Amerika och
sälslapper mycket ann på. Konaturskötsel förtar upp och säljer ung
djur de förgår. Låser i fläsk alltid. Naturliga färnanar och växer upp. Fört

Och hade för många hästar men sen de köjades med Traktorer har
de inte så mycket. Hästar och en annan gör nu så mycket som 10 för.
Den är bra jord och ger goda skördar. Att går maskinrättig
och klimatsitt gott det växer fort och omsättningarna varit god alltid.
En kunde här för Traktorerna är de som varit i Amerika det är ett stort
land det var senare den på 1880-talet den tiden har förändrats
mycket sen den tiden väl den med elven en vet att det varit ett
framstegsland i att den lönadstillsättning efter en fru här i och när i
så långt de är från född 1876 kunde till de orsaker som sedan som
har fått vänta sig vid hantverksarbetet. Redan vid 13 års ålder köjades den
sina vandringar i träskor till. Skulle för att söka arbete vid handtverk
Så såldas vandringarna i träskor till Göteborg och vid Landakrona, han
fäst förtaga i sin egen en annan sedan han ingått äktenskap 1899 har han
en efter en varit i väg till befädd i skärs och städt. Åren som yngre och
Lande han på gårdar i Lönne och att stötta en gård och fört en uppmaning
vill inte säga så lite. De som inte priset var så stort. Han den tyngsta
bördan på honom. Det han hade glädjen att få sina barn växa upp
och för det bra lyckligt bättre än vad den någon sin kraft det under.

[illegible]

ACC. N:R M. 14226:18.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

18.

Det har blivit så vanligt och modigt med brösk från utlän-
derna från Ameriska och Japan med flera land genom flygtrafiken
går det så fort. Första delen på 1880-talet som man har minnen på
var det något märkvärdigt när någon kom från Amerika
och stannade och somliga reste tillbaka med säkert äpple är det
inget ovanligt. Det var väl på 1600-talet som Kolonialerna uppfann Amerika
och det inte så lång tid och blivit vad det nu är. Det var nog omkring den
tiden att finna en värd för Sverige och flera land. Men tänker man på
socialt värd i det allmänna så övergår väl inget land så stort som
Sverige. Och hur många som rest ut i andra land väl över hela världen
på senare är och en på färre dringariatt under en minnen så till
en förväntad. Och i en ungdom då hade gamla tala om sin tid från
sina yngre dagar och hur gäst från i deras minnen då tyckte det var
mycket mer ingen liknelse med en minnen nu. Och så stor som i många
tionernas här i Småland var den väl inte någon stans efter vad man kunde
finna den tiden en rest på olika orter i landet. Men man har blivit
sådana tiden på så det övergår väl nästan alla land i det sociala och
allmänna.